

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 21. april 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. aprila 2011.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM SIMATOVIĆEVOM ZAHTEVU
ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU**

Tužilaštvo:
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Geert-Jan Alexander Knoops

Vlada Republike Srbije
posredstvom Ambasade Republike Srbije
u Kraljevini Holandiji

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Vlada Kraljevine Holandije

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 12. aprila 2011. godine, Simatovićeva odbrana podnela je hitan zahtev kojim je zatražila da Franko Simatović (dalje u tekstu: optuženi) bude privremeno pušten na slobodu u periodu od 18. aprila do 14. juna 2011. (dalje u tekstu: Zahtev).¹ Na zahtev Simatovićeve odbrane, Veće je 13. aprila 2011. skratilo rok za dostavljanje odgovora na taj Zahtev i odredilo da to bude 18. aprila 2011. godine.² Tužilaštvo je 18. aprila 2011. dostavilo svoj odgovor, u kom se usprotivilo Zahtevu (dalje u tekstu: Odgovor).³ Simatovićeva odbrana je istog dana dostavila *addendum* Zahtevu, s garancijama Republike Srbije (dalje u tekstu: garancije Srbije).⁴ Takođe tog dana, država domaćin Međunarodnog suda dostavila je dopis na osnovu pravila 65(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), u kom je navela da se ne protivi Zahtevu.⁵

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

2. Kad je reč o skraćivanju roka za dostavljanje odgovora na Zahtev, Simatovićeva odbrana tvrdi da kratak period od podnošenja Zahteva do početka traženog privremenog boravka na slobodi predstavlja valjan razlog.⁶ Simatovićeva odbrana dalje navodi da je Zahtev podnela relativno kasno jer je morala da priprema iznošenje argumentacije na osnovu pravila *98bis* i da obavlja druge zadatke.⁷

3. Što se tiče traženog privremenog puštanja na slobodu, Simatovićeva odbrana argumentuje da su ispunjeni uslovi pravila 65(B) Pravilnika.⁸ Simatovićeva odbrana tvrdi da nema opasnosti da optuženi pobjegne.⁹ On je već u nekoliko navrata tokom pretresne faze postupka privremeno boravio na slobodi i prilikom tih boravaka poštovao je sve

¹ Hitni zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 12. april 2011.

² Veće je neformalnim putem obavestilo strane u postupku o skraćivanju roka.

³ Odgovor tužilaštva na Hitni Simatovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 18. april 2011.

⁴ *Addendum* Hitnom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 18. april 2011.

⁵ Pismo Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije u vezi s privremenim puštanjem na slobodu g. Franka Simatovića, 18. april 2011.

⁶ Zahtev, par. 18; T. 11447-11448.

⁷ T. 11447-11448.

⁸ Zahtev, par. 10.

⁹ Zahtev, par. 14, gde se upućuje na Hitni zahtev za privremeno puštanje na slobodu od 23. februara 2011. (dalje u tekstu: Zahtev od 23. februara 2011.), par 9.

uslove koje je propisalo Veće.¹⁰ Simatovićeva odbrana navodi da tokom ranijih privremenih boravaka na slobodi ni optuženi ni bilo koje drugo lice povezano s njim nisu pokušali da utiču ni na jednu žrtvu, svedoka ili bilo kog drugog, niti su predstavljali opasnost po ta lica.¹¹ Takođe tvrdi da dobrovoljna predaja optuženog Međunarodnom sudu ide u prilog privremenom puštanju na slobodu.¹² Osim toga, Simatovićeva odbrana poziva se i na garancije Srbije.¹³

4. Simatovićeva odbrana traži privremeno puštanje na slobodu za dva perioda: prvo, od 18. aprila 2011, pa do datuma donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis*, koje je zakazano za 5. maj 2011. (dalje u tekstu: prvi period), i zatim, od 5. maja 2011, pa do datuma konferencije pre izvođenja dokaza odbrane, koja će se, eventualno, održati 14. juna 2011. (dalje u tekstu: drugi period).¹⁴ Simatovićeva odbrana tvrdi da pravilo 65(B) Pravilnika ne zahteva da se pokaže postojanje “uverljivih humanitarnih razloga” za fazu postupka nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis*.¹⁵ Alternativno, ako bi postojali takvi dodatni uslovi, oni bi važili samo za drugi period, nakon što Veće donese odluku na osnovu pravila 98*bis*.¹⁶ Simatovićeva odbrana dalje tvrdi, vezano za oba perioda, da Veće ima diskreciono pravo da uzme u obzir posebne okolnosti u kojima se optuženi našao kad mu je dodeljen novi branilac u kasnoj fazi postupka, bez uredne predaje predmeta.¹⁷ Simatovićev boravak u Beogradu ubrzao bi i pospešio pripremanje dokaznog postupka odbrane, što bi opravdalo privremeno puštanje na slobodu.¹⁸ Prema tvrdnji Simatovićeve odbrane, u svakodnevnim razgovorima s optuženim vršila bi se i analiza dokumentarnih dokaza, što ne može da se obavlja posredstvom telekomunikacionih veza iz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN).¹⁹

¹⁰ Zahtev, par. 11 i 14, gde se upućuje na Zahtev od 23. februara 2011, par 9.

¹¹ Zahtev, par. 14, gde se upućuje na Zahtev od 23. februara 2011, par 9.

¹² Zahtev, par. 12.

¹³ Zahtev, par. 13.

¹⁴ Zahtev, par. 1 i 19.

¹⁵ Zahtev, par. 10.

¹⁶ Zahtev, par. 8.

¹⁷ Zahtev, par. 6.

¹⁸ Zahtev, par. 6-7, 9 i 15.

¹⁹ Zahtev, par. 7.

5. Što se tiče skraćivanja roka za dostavljanje odgovora na Zahtev, tužilaštvo tvrdi da Simatovićeva odbrana nije pokazala postojanje valjanog razloga kako zahteva pravilo 127 Pravilnika, izuzev kasnog podnošenja Zahteva.²⁰ Tužilaštvo tvrdi da odbrana zahteva za privremeno puštanje na slobodu uvek podnosi po hitnom postupku i da bi ubrzani postupak za dostavljanje odgovora mogao dovesti do toga da pravni standard bude primenjen na način koji ide u prilog optuženom.²¹

6. Što se tiče traženog privremenog puštanja na slobodu, tužilaštvo tvrdi da je Odlukom po hitnom Simatovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu od 11. marta 2011. (dalje u tekstu: Odluka od 11. marta 2011) Veće odbilo zahtev za privremeno puštanje na slobodu za isti period koji je zatražen i u aktuelnom Zahtevu.²² Otkako je doneta Odluka od 11. marta 2011, okolnosti se nisu promenile i Simatovićeva odbrana nije pokazala da postoji valjan razlog da zatraži istu meru.²³ Alternativno, tužilaštvo tvrdi da trenutno postoji značajan rizik da optuženi pobjegne.²⁴ Tužilaštvo navodi da je izvelo veliku količinu dokaza protiv optuženog i iznelo argumentaciju na osnovu pravila 98bis, što za optuženog predstavlja dodatni motiv da se ne vrati.²⁵

7. Tužilaštvo dalje tvrdi da je, u skladu s Odlukom od 11. marta 2011, merodavni standard za ovaj zahtev za privremeno puštanje na slobodu onaj koji je primenjiv u fazi postupka nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98bis.²⁶ Tužilaštvo tvrdi da okolnosti koje navodi Simatovićeva odbrana ne predstavljaju ubedljive humanitarne razloge za privremeno puštanje na slobodu u fazi postupka nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98bis.²⁷ Tužilaštvo ističe da je do promene branioca došlo pre više od godine i po dana; da je nedugo zatim tužilaštvo novom braniocu dalo na uvid materijale koje je već dalo na uvid prošlom braniocu; da je broj sednica u ovom predmetu ograničen; i da je Veće preduzelo mere kojima se priprema imenovanje novog branioca, uključujući dodatno odlaganje pretresa i reorganizaciju rasporeda svedočenja svedoka

²⁰ Zahtev, par. 2-3; T. 11443-11446.

²¹ T. 11444-11445.

²² Odgovor, par. 6-7.

²³ Odgovor, par. 7.

²⁴ Odgovor, par. 7 i 14-15.

²⁵ Odgovor, par. 14-16.

²⁶ Odgovor, par. 12.

²⁷ Odgovor, par. 19-25.

tužilaštva.²⁸ Tužilaštvo tvrdi da optuženi može da pruža potrebnu pomoć i komunicira s braniocem iz PJUN, posredstvom telefonske i videokonferencijske veze.²⁹

III. MERODAVNO PRAVO

8. Veće podseća i upućuje na merodavno pravo koje reguliše privremeno puštanje na slobodu i postupke za privremeno puštanje na slobodu, koje je izložilo u svojim ranijim odlukama, uključujući i ono u vezi s fazom postupka nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis*.³⁰

IV. DISKUSIJA

9. Kad je reč o skraćivanju roka za dostavljanje odgovora na Zahtev, Veće smatra da bi primenom standardnog roka od 14 dana nakon podnošenja Zahteva tražena mera postala u jednom delu izlišna. Hitnost proizlazi iz činjenice da je Zahtev podnet relativno kasno, i to, kako Veće shvata, usled toga što je Simatovićeve odbrana morala da priprema i izvodi argumentaciju na osnovu pravila 98*bis*. Uprkos tome, Veće od odbrane traži da ukoliko ubuduće bude podnosila zahteve za privremeno puštanje na slobodu, ima na umu da pravilo 126*bis* Pravilnika predviđa rok od 14 dana za dostavljanje odgovora.

10. Što se tiče zatraženog privremenog puštanja na slobodu, Veće podseća na diskusiju u svojoj Odluci od 11. marta 2011. u vezi s pitanjem da li će se optuženi – ako bude privremeno pušten na slobodu – vratiti na suđenje.³¹ Osim toga, Veće uzima u obzir činjenicu da se postupak nalazi u podmakloj fazi. Veće takođe uzima u obzir garancije Srbije i nedostatak dokaza da će se optuženi ponašati na način suprotan njegovoj dosadašnjoj spremnosti da saraduje s Međunarodnim sudom. Na osnovu informacija kojima raspolaže, Veće je uvereno da nije došlo do promene okolnosti koja bi zahtevala drugačiji zaključak.

²⁸ Odgovor, par. 21.

²⁹ Odgovor, par. 24.

³⁰ V. Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta, 10. decembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka od 10. decembra 2010.), par. 4; Odluka po Hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 31. mart 2010, par. 19-21; Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta, 15. decembar 2009, par. 11-12; Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 15. oktobar 2009, par 10-12.

³¹ Odluka od 11. marta 2011, par. 14.

11. Kad je reč o pitanju da li će optuženi, ako bude privremeno pušten na slobodu, predstavljati opasnost po žrtve, svedoke ili druga lica, Veće podseća na svoju analizu iz Odluke od 22. jula 2010.³² Veće nije dobilo informacije koje bi ukazivale na to da su se okolnosti otad promenile, pa je uvereno da optuženi, ako bude privremeno pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni po jednu žrtvu, svedoka ili neko drugo lice.

12. U vezi s prvim periodom, Veće podseća da je u Odluci od 11. marta 2011. procenilo da će period od pretresa na osnovu pravila 98bis do odluke Veća na osnovu pravila 98bis biti kratak.³³ Veće takođe podseća da bi privremeno puštanje na slobodu bilo korisno odbrani u pripremanju dokaznog postupka.³⁴ Međutim, nije od presudne važnosti da optuženi braniocu pruža pomoć iz Beograda, a ne iz PJUN.³⁵ Ako bude pušten na slobodu, optuženi će morati da se vrati u PJUN najkasnije 3. maja 2011. Prema tome, prvi period je kratak; počeo bi, naime, onog dana nakon zavođenja ove odluke kad putovanje bude moguće, a završio bi 3. maja 2011. Osim toga, optuženom je nedavno odobren privremeni boravak na slobodi u Beogradu u trajanju od gotovo tri nedelje, od 15. marta do 4. aprila 2011. S obzirom na te okolnosti, Veće nema nameru da iskoristi svoje diskreciono ovlašćenje i odobri privremeno puštanje na slobodu za prvi period.

13. Kad je reč o drugom periodu, Veće smatra da je Simatovićeva odbrana i u Zahtevu od 23. februara 2011. zatražila privremeno puštanje na slobodu za isti period.³⁶ Veće je Odlukom od 11. marta 2011. taj zahtev odbilo pošto Simatovićeva odbrana nije navela uverljive humanitarne razloge koji bi opravdali privremeno puštanje na slobodu.³⁷ Simatovićeva odbrana je u predmetnom Zahtevu iznela iste argumente koje je Veće već ranije razmatralo. Prema tome, budući da u Zahtevu nisu navedeni novi argumenti ili promenjene okolnosti, Veće odbija privremeno puštanje na slobodu za drugi period.

³² Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze u radu suda, par. 6-7. V. takođe Odluka od 11. marta 2011, par. 15. Odluka od 10. decembra 2010, par. 6.

³³ Odluka od 11. marta 2011, par. 13.

³⁴ Odluka od 11. marta 2011, par. 16 i 19.

³⁵ *Ibid.*

³⁶ Zahtev od 23. februara 2011, par. 1 i 17-18.

³⁷ Odluka od 11. marta 2011, par. 11.

V. DISPOZITIV

14. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54 i 65, Veće **ODBIJA** Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 21. aprila 2011. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]